

Jeg vil også godt understrege, at ophævelse eller eventuel ophævelse af våbenembargoen ikke vil medføre fri våbeneksport til Kina. Anmodning om våbeneksport til Kina vil blive vurderet i lyset af EU's fælles adfærdskodeks for våbeneksport på en sag til sag-basis af de enkelte medlemslande.

Kl. 17.45

Den fælles adfærdskodeks er indført i 1998 og er et nyt fælles redskab til at regulere våbensalg i EU. Adfærdskodeksen opregner otte kriterier, der skal tages i betragtning ved eksport, herunder respekten for menneskerettighederne i det endelige bestemmelsesland og risikoen for, at eksporten kan blive anvendt til undertrykkelse af befolkningen. Der lægges også vægt på risikoen for, at eksporten kan udløse, forlænge eller forværre væbnede konflikter, samt vigtigheden af at opretholde regional fred, sikkerhed og stabilitet.

Fra dansk side lægger vi i de igangværende drøftelser af en mulig ophævelse af våbenembargoen i EU-kredsen vægt på, at Kina fortsat viser imødekommethed på menneskerettighedsområdet. Jeg har allerede tidligere nævnt en række tiltag, som er undervejs, og disse initiativer drøftes mellem EU og Kina.

Regeringen lægger vægt på og vil arbejde for en fælles EU-linje vedrørende en eventuel ophævelse af våbenembargoen. Regeringens konklusion er, at vi skal fortsætte vore bestræbelser på at udbygge Danmarks og EU's forhold til Kina, herunder gennem etablering af det strategiske partnerskab. De politiske, økonomiske og handelsmæssige bånd skal styrkes, samtidig med at dialogen og samarbejdet om fremskridt på menneskerettighedsområdet bliver udbygget. Det er vigtigt at drage Kina ind i et fredeligt samarbejde og ind i den globale økonomiske udvikling til gavn for såvel den kinesiske befolkning som resten af verden.

Forhandling

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg siger tak for redegørelsen.

Jeg må tilstå, at i betragtning af den debat, vi havde tidligere i dag, kan man godt blive lidt forbløffet over de forskellige standarder, der er for menneskerettigheder forskellige steder i verden. Noget af det, vi blev bebrejdet her tidligere, var: Hvad vil I gøre, hvis ikke I vil i krig? Vi forsøgte at sige noget om, at der måske er andre

muligheder end at gå i krig, hvis man skal løse menneskerettighedssituationer rundt omkring i verden og gøre noget i forhold til uacceptable forhold.

Det, jeg i hvert fald ikke synes man skal gøre, er at lægge sig på maven for den kinesiske ledelse, som den danske regering og statsministeren i virkeligheden lægger op til her. For det er jo, kan man sige, det stik modsatte af det, som kunne være en fast politik i forhold til at overtræde menneskerettighederne, og det er udtryk for en dobbeltmoral i udenrigspolitikken, som nødvendigvis vil vække lede rundt omkring. For som det også blev påpeget af statsministeren, er der meget store vanskeligheder, meget store problemer i den kinesiske menneskerettighedssituation. Og så er svaret: Vi må have en dialog med den kinesiske ledelse. Det er jo det, vi andre blev hånet for tidligere i dag: at vi bare ville have dialog. Men her vil man sandelig have dialog og samtidig give signaler om, at det faktisk går meget godt.

Jeg synes, at et af problemerne i den danske regerings politik her er, at naturligvis skal vi forsøge at få et samarbejde i gang også med verdens største land, det er indlysende nok, men spørgsmålet er, om vi på forhånd skal sige til kineserne: Det går vældig godt, vi regner med, at det går vældig godt, og derfor ophæver vi våbenembargoen; eller vi skal vende det om og sige: Ved I hvad, I er nødt til først at vise nogle konkrete resultater i jeres menneskerettighedssituation, før vi ophæver våbenembargoen. Den eneste logiske måde at forholde sig til det her på er, at man siger: Det og det og det skal være opfyldt, før vi vil ophæve vores våbenembargo.

Kl. 17.50

Der må jeg så tilstå, at da jeg hørte på statsministeren, var der ikke skygge af det i det, han sagde. Hans melding var, at vi skulle have dialogen, og han henviste til den nye kinesiske forfatning. Det giver jeg ikke meget for, og jeg vil bare gøre opmærksom på, at en af de mest demokratiske forfatninger, verden har set, var Stalins forfatning fra 1936, tror jeg det var; den var meget demokratisk, men det betyder ikke, at det daværende Sovjetunionen var et demokratisk land. Man kan ikke måle menneskerettighedssituationen ud fra, hvordan forfatningen er.

Human Rights Watch og en masse andre menneskerettighedsorganisationer er jo fuldstændig enige om, at der i den seneste tid er sket en forværring af menneskerettighedssituationen i Kina. Jeg må derfor sige, at vi på det her punkt